Predikatie over Efeze 2 vers 8
door eerwaarde heer D.J. van Keulen

Votum.
Zingen Psalm 144 : 2.
Lezing van de Heilige Wet des HEEREN.
Schriftlezing Efeze 2

1 En u heeft Hij mede levend gemaakt, daar gij dood waart door de misdaden en de zonden,
2 In welke gij eertijds gewandeld hebt, naar de eeuw dezer wereld, naar den overste van de macht der lucht, van den geest die nu werkt in de kinderen der ongehoorzaamheid;
3 Onder dewelke ook wij allen eertijds verkeerd hebben in de begeerlijkheden onzes vleses, doende den wil des vleses en der gedachten; en wij waren van nature kinderen des toorns, gelijk ook de anderen.
4 Maar God, Die rijk is in barmhartigheid, door Zijn grote liefde waarmede Hij ons liefgehad heeft,
5 Ook toen wij dood waren door de misdaden, heeft ons levend gemaakt met Christus (uit genade zijt gij zalig geworden),
6 En heeft ons medeopgewekt, en heeft ons medegezet in den hemel in Christus Jezus;
7 Opdat Hij zou betonen in de toekomende eeuwen den uitnemenden rijkdom Zijner genade, door de goedertierenheid over ons in Christus Jezus.
8 Want uit genade zijt gij zalig geworden door het geloof, en dat niet uit u, het is Gods gave;
9 Niet uit de werken, opdat niemand roeme.
10 Want wij zijn Zijn maaksel, geschapen in Christus Jezus tot goede werken, welke God voorbereid heeft, opdat wij in dezelve zouden wandelen.
11 Daarom, gedenkt dat gij, die eertijds heidenen waart in het vlees, en die voorhuid genaamd werdt van degenen die genaamd zijn besnijdenis in het vlees, die met handen geschiedt;
12 Dat gij in dien tijd waart zonder Christus, vervreemd van het burgerschap Israëls, en vreemdelingen van de verbonden der belofte, geen hoop hebbende, en zonder God in de wereld.
13 Maar nu in Christus Jezus, zijt gij, die eertijds verre waart, nabij geworden door het bloed van Christus.
14 Want Hij is onze Vrede, Die deze beiden één gemaakt heeft, en den middelmuur des afscheidsels gebroken hebbende,

15 Heeft Hij de vijandschap in Zijn vlees tenietgemaakt, namelijk de wet der geboden in inzettingen bestaande; opdat Hij die twee in Zichzelven tot één nieuwen mens zou scheppen, vrede makende,
16 En opdat Hij die beiden met God in één lichaam zou verzoenen door het kruis, de vijandschap aan hetzelve gedood hebbende.
17 En komende, heeft Hij door het Evangelie vrede verkondigd u die verre waart en dien die nabij waren.
18 Want door Hem hebben wij beiden den toegang door één Geest tot den Vader.
19 Zo zijt gij dan niet meer vreemdelingen en bijwoners, maar medeburgers der heiligen en huisgenoten Gods,
20 Gebouwd op het fundament der apostelen en profeten, waarvan Jezus Christus is de uiterste Hoeksteen;
21 Op Welken het gehele gebouw, bekwamelijk samengevoegd zijnde, opwast tot een heiligen tempel in den Heere;
22 Op Welken ook gij medegebouwd wordt tot een woonstede Gods in den Geest.

Gebed.
Zingen Psalm 89 : 12 en 15.

Efeze 2 het 8e vers, daar luidt het Woord van God en onze tekst:

Want uit genade zijt gij zalig geworden door het geloof, en dat niet uit u, het is Gods gave;

Om met de hulp des Heeren en onder de inwachting van Zijn Heilige Geest naar aanleiding van deze woorden stil te staan bij drie gedachten.

1e. De afkomst van de mens.
2e. De tussenkomst van God.
3e. De toekomst van Christus.

Aan wie is het nu eigenlijk, gemeente, dat de apostel Pau-lus schrijft? Tot wie richt hij in dit hoofdstuk het woord? Hij zegt in het 1e vers: “En u…” Wie zijn die “u”? Wel, waarvan hij zeggen mag: “U heeft Hij mede levend gemaakt”. Dus hij schrijft in dit hoofdstuk aan die levend gemaakte zielen, die de kennis van God en de kennis van Christus door de werking van de Heilige Geest in zich omdragen. Die die hij aan het begin van de brief noemt in de groet. Paulus, een apostel van Jezus Christus, door de wil Gods, aan de heiligen die te Efeze zijn, en gelovigen in Christus Jezus.

Heiligen. De apart gezetten. Of de apart genomenen. Die er uit moesten, uit de drukte, uit de sleur, uit de dagelijkse tred. Die er uit moesten, uit hun eigen gedachten, hun eigen overwegingen, hun werelds leven en uit hun godsdienstig leven. Die er uit moesten, en één op één met God kwamen. Die met Hem te maken kregen, en met zichzelf. En als je met God te maken krijgt en met jezelf, dan kun je maar één ding doen. Dan zal het schaamrood op je kaken komen, en dan kun je je alleen maar op de heup kloppen. En dan kun je alleen maar vrezen. Vrezen voor die God Die zo heilig is, zo rechtvaardig is dat Hij de zonde nooit door de vingers kan zien. Want als de Heere dat zou doen, dan zou dat Hem in Zijn Wezen aantasten. Maar Hij Die rechtvaardig is in Zijn Wezen, Die moet de zonde straffen.
Maar Paulus zegt: “Een apostel van Jezus Christus, door de wil Gods, de heiligen die te Efeze zijn, en gelovigen in Christus Jezus”. Dus die heiligen benoemt hij nader. Ze zijn niet alleen apart gezet voor het aangezicht van God, maar ze zijn bovenal apart gezet, of apart bewaard in Christus Jezus. Ze zijn met God verzoend geworden in de weg van dat allerheiligst en dierbaar geloof. Wat is dat geloof wat de apostel hier benoemt: “En gelovigen in Christus Jezus”? Dat is dat geloof dat door de werking van Gods Heilige Geest mag aanvaarden, dat de dure prijs van Christus’ hartenbloed is betaald, en dat er vrede met God is gemaakt. De apostel zegt niet: “En de bezitters die te Efeze zijn”. Het kenmerk van het geloof is: dat blijft de handen ophouden, dat blijft afhankelijk, dat blijft aanhankelijk. Dat is wachtende en verwachtende op de Heere. Nee, die gelovigen hebben het in d’r leven wel afgeleerd dat ze iets hebben. En wat ze hebben, dat hebben ze in God en in Zijn Heere Jezus Christus. Dat gaat de apostel Paulus in het 2e hoofdstuk nader ontvouwen, nader verklaren.
En u heeft Hij mede levend gemaakt. En tegelijkertijd is de apostel Paulus in zijn prediking zo eerlijk, en zo scherp en zo helder. Hij slaat nooit over wat er in het eertijds geweest is. Opdat u en ik in ons leven dat ook nooit zouden overslaan. Want als we dat zouden overslaan, dan zou genade een een of ander goedkoop product worden.
En u heeft Hij mede levend gemaakt, daar gij dood waart door de misdaden en de zonden. De misdaden en de zonden, dat wat God tergt, wat de Heere heeft aangetast in Zijn Wezen. Hoe wij de gemeenschap met Hem hebben opgezegd en de duivel zijn toegevallen, de keuze hebben gemaakt om de wil van de duivel te doen en niet de wil van God. Dat heeft voor ons ook ernstige en ingrijpende gevolgen, zegt de apostel. Want hoe is uw leven in uw val in

Adam? Wat is er van uw bestaan te zeggen? Dood! Dat akelige, dat kille, dat venijnige woord. Dat gebruikt de apostel. Daar gij dood waart. Dat was uw toestand. Wat is het kenmerk van een dode? Die is koud en onbewogen. Maar het vreselijke van alles is dit, dat de apostel beschrijft dat het hier een actieve dood is, werkende als een dode. Want ge waart dood in de misdaden en de zonden, in wel-ke gij eertijds "gewandeld" hebt. U hebt er in geleefd. U hebt er in ge-ademd. U hebt er in gewandeld, zegt de apostel. U hebt zich er best in weten te vermaken. U had het aardig naar uw zin. U had uw leven zonder God al zo mooi op de rit, en het leek er al zo op. U had uw eigen doelen bereikt, dat wat u zich voor ogen gesteld had. Ja, het was waar geworden in uw leven. In welke gij eertijds gewandeld hebt. Dus u bent actief geweest in een leven zonder God. En wat is een leven zonder God? Dat is een leven van vijandschap tegen God. Dat is een leven dat ligt onder de rechtvaardige toorn van God. Dat is een leven dat God moet straffen. Ook diegene die zegt: "Maar ik geef toch een ieder het zijne, en ik leef alleszins godsdienstig, en ik lees de Schrift, en ik doe mijn gebeden, ik ga mij helemaal niet te buiten aan allerlei uitspattingen op welk terrein dan ook". Ook die! Ook die! Daar gij dood waart. Wat is dat voor een dood? U weet wat het Woord zegt. Toen wij vielen in de zonde, welke dood is er over ons gekomen? Die drievoudige dood. Geestelijk gestorven in onze toeval aan de duivel. Geestelijk gestorven, zodat we dood zijn voor God en Goddelijke zaken; dat we ons helemaal niet druk maken over Wie God is en hoe Hij eigenlijk aan Zijn eer zou moeten komen in ons leven. En dat we ons helemaal niet druk maken over dat vre-selijke vooruitzicht, dat we moeten gaan sterven en God moeten gaan ontmoeten. Dat we ons helemaal niet druk maken over onze zonden, waarin we heerlijk in gewandeld hebben. En dat de Heere met ons een dag van afrekening zal houden. Die geeste-lijke dood is zoiets aangrijpends. Maar je weet het niet dat het aangrijpend is, totdat God de Heilige Geest in je hart zegt: "Ontwaak, gij die slaapt en sta op uit de doden". Want Christus heeft een ander doel met u voor ogen: "Opdat Christus over u zou lichten". Daar is het over ge-gaan in het leven van deze gelovigen te Efeze. Christus moest over ze gaan lichten. Of het welbehagen Gods moest in hun leven wor-den uitgewerkt. De daad des Heeren was noodzakelijk. Anders was het één grote verloren toestand in hun leven.

Spreekt dat u aan? Is dat ook uw praktijk, uw realiteit? Als God het niet doet, dan is het hopeloos verloren. Waar heeft al uw werken, al uw ploegen, al uw slaven u gebracht? Wat heeft al uw goede wil en al uw best doen u opgeleverd? Wat heeft die heilige wet van God eigenlijk gezegd vanmorgen? U die het uiterste, het buitenste van

de drinkbeker wel wist te reinigen, maar het binnenste is nog zo vies, zo vuil. U die in de spiegel ziet en zegt: “Nou ja, van buiten ziet het er wel aardig uit, het lijkt nog een beetje wat, en de mensen in de straat houden mij voor een gelovig mens. Maar je moest het eens weten wat daar van binnen huist. Wat er in mij om gaat”. Je moet er maar achter komen, dan versta je die derde dood ook zo goed. Dat je de tijdelijke dood zult moeten sterven, om in die eeuwige dood weg te zakken, voor eeuwig buiten God, voor eeuwig zonder Zijn gemeenschap, voor eeuwig in de grootste ramp en ellende, om tot in alle eeuwigheid toe de straf te dragen over dat wat u hebt mis gedaan. Heb je daar weleens geprobeerd, met dat kleine beetje hersenen wat wij hebben; hebt u weleens geprobeerd daar over na te denken, wat eeuwigheid is, en wat eeuwige straf zal zijn? Kon je het niet langer voor je uit schuiven, of kon je het niet langer ontkennen, dat je zegt: “Het zal wel meevallen, het zal wel los lopen, het komt best wel terecht”, ofzo. Is dat weleens een keer gaan knijpen? Er moet wat gebeuren. Want weet u hoe God u ziet? God ziet u zoals de apostel het zegt: “In welke gij eertijds gewandeld hebt, naar de eeuw dezer wereld”. Daar spreekt hij nu precies die fatsoenlijke mens aan, die er zoveel in zijn omgeving kan aanwijzen die het er slechter af brengen. Dat je zegt: “Maar die heeft gestolen, en die heeft overspel gepleegd, en die heeft zijn ouders onteerd. Dat heb ik allemaal niet gedaan”. Dat zei die rijke jongeling ook. Die zegt: “Ik heb het er best van afgebracht. Al die geboden heb ik gehouden”. Maar de apostel zegt: “In welke gij eertijds gewandeld hebt, naar de eeuw dezer wereld”. Dat is naar de norm van uw tijd. U hebt het gedrag vertoond wat in uw tijd zo gewenst was. En de mensen hielden u voor een eerbaar mensenkind. Maar u bent het helemaal niet. Want terwijl u wandelde naar de eeuw dezer wereld, was u dood in de zonden en in de misdaden. Naar de overste van de macht der lucht. Want heel uw fatsoenlijke leven is een le-ven, zegt de apostel, dat zich afspeelt onder een overste. Ofwel, onder één die de leiding heeft in uw leven, die de boel in uw bestaan bepaalt. De duivel vindt het best dat u godsdienstig bent. Hij vindt het best dat u de Bijbel leest. Hij vindt het best dat u bidt. Als u maar nooit bij Jezus uit komt. Dan vindt hij het best. En dat is de overste dezer wereld. Dat is de overste van de macht der lucht. Dat is de overste van de geest die nu werkt in de kinderen der ongehoorzaamheid. En dat is tegelijkertijd een les voor al diegenen die de verschijning van de Heere Jezus Christus hebben leren lief krijgen.

Kijk om u heen naar de kinderen der ongehoorzaamheid. Paulus zegt: “Daar komt u nu ook vandaan”. Opdat ik mij niet zou verheffen, maar dat ik zou weten dat de Heere zo goed geweest is dat Hij mij,

een stuk afval, van de vuilnishoop heeft gehaald. Dat Hij genade heeft bewezen. Weet u wat genade is? Dat is een zaak die zijn beweegreden vindt, eenzijdig, in God alleen. Dat er niets van ons is wat mee doet, of wat aangenaam is in het oog van God. Als de Heere de mensen op deze wereld overziet, en ook hier in Voorburg, en deze gemeente overziet, en ons op en onder de kansel allemaal in het hart ziet, dan vindt Hij bij u en bij mij geen enkele reden om genade te bewijzen. Die beweging is in God. Dat wil de prediking van het Woord keer op keer betonen. Dat het uit God vandaan komt. En mag ik dat nu eens meteen zeggen? Voor een mens die schuldig staat aan de gehele wet. Tegen een mens die niet meer op kan knappen. Daarom is er hoop. Daarom is er doen aan. Omdat het zijn oorsprong heeft in Hem en in het hart van de eeuwige God. Gelukkig maar dat er van u en mij niets mee doet. Want wat wilde u eigenlijk aan God voorstellen? Wat wilde u Hem laten zien? De apostel Paulus schrijft hier aan de gelovigen te Efeze, die misschien…, want ja, ze zijn tweemensen. Ze dragen dat oude ook nog met zich mee. Die misschien wel wat aan het opklimmen waren. Ze waren misschien wel een beetje meer bekeerd dan een ander, en een beetje verder geleid dan een ander. En ze meenden dat ze al boven die beginnelingen uit gekomen waren. En de apostel Paulus gebruikt het Woord van de levende God om ze in één klap terug te slaan, plat op de grond, in het stof van de vernedering. Daar hoor je, en daar mag je nooit bovenuit komen. De kinderen der ongehoorzaamheid laten precies zien van welke berg van afval u af gehaald bent. Want onder dewelken wij ook allen eertijds verkeerd hebben. Dan moet ik de nadruk leggen op dat woordje “onder”, onder dewelken. Dat wil zoveel zeggen als: onder een heerschappij te zijn, of in een gevangenis te verkeren en er niet uit te kunnen komen. Onder dewelken wij ook allen eertijds verkeerd hebben. Daar zijn wij onder geweest. Wij zaten in die gevangenis en de kerkerdeuren zaten op slot en we konden er niet uit, zegt de apostel Paulus. Maar de Heere heeft u er uit gehaald. Hij heeft u van onder die heerschappij vandaan gehaald, er uit getrokken, en er boven gezet.
In de begeerlijkheid onzes vleses, doende de wil des vleses en der gedachten. Ja, zo wordt je werelds leven en je godsdienstig leven in één klap neer gezet. Als een doen van de wil des vleses. Weet u, Kohlbrugge zegt het zo treffend. Hij zegt: “Mensen, je zult er in je leven achter moeten komen dat je kwade werken en je goede werken zonden zijn voor God”. Je moet er achter komen dat er niets van je mee doet.
En wij waren van nature kinderen des toorns, gelijk ook de anderen. Van nature! In de oorsprong. Gelooft u de apostel? Als je naar zo’n

klein hummeltje staat te kijken, dat in de wieg ligt. Als je dat in je armen wiegt, een beetje kraaien en een beetje lachen. Je zegt: “Zit daar nu kwaad bij?” De apostel zegt: “Van nature”. Ik heb eens gehoord van een vrouw, die zei tegen de dominee: “Dat kind van mij hoeft niet gedoopt te worden, want zo’n lief kind heeft nog geen zonde gedaan”. Het was nog geen jaar oud, toen kwam die dominee voorbij lopen, ze zegt: “Kom alstublieft binnen, dat kind moet zo snel mogelijk gedoopt worden, want er komt nu al uit wat er in zit”. Het kwaad, het venijn hoef je ze niet te leren. Nee, dat is precies wat het Woord zegt. Dat hoef je ze niet te leren. Van nature. Dat zit in ons. Zo zijn we geboren. Als je dan nog de val in Adam durft te ontkennen, nou, dan moet je maar eens goed in de spiegel kijken. Heel goed. En als je het dan nog niet gelooft, dan ga je maar eens in de gevangenissen rondkijken, in al die gezichten. Dan ga je jezelf lezen. Dan ga je het maar eens bekijken hoe het zit. Gelijk ook de anderen. Kinderen des toorns. Van nature. Dat is uw afkomst, zegt de apostel.

Ja, u zegt: “Dan is het een hopeloze zaak”. Ja, dat is het ook! Er staat in de profetieën van Jesaja: “Och, dat Gij de hemelen scheurdet”. Als die hemelen nu dicht gebleven waren, ja, dan was het inderdaad een hopeloze zaak. Wat was dat dan een boodschap geweest, die ik vanmorgen had moeten brengen. Dan had er nu een punt achter gezet moeten worden en dan was u naar huis gegaan. Had u dan nog vrolijk kunnen zijn in uw leven? Had u dan nog kunnen genieten van de dingen? Had u dan nog een aangenaam bestaan kunnen hebben, als u weten zou dat er geen doen aan zou zijn? Dat er verder niets was dan dit korte poosje hier met al zijn zorgen, met al zijn noden, met al zijn moeiten, met al zijn verdriet.

Ons tekstwoord zegt: “Want uit genade zijt gij zalig geworden”. Uit genade! Dus de daad van uw zalig worden is een daad die uit genade voort komt. Genade is de bron van de daad van het zalig maken. En waar vindt die genade nu zijn oorsprong? Wel, de apostel beschrijft het zo helder. “Maar God (in het 4^{e} vers)…” Dat heerlijke tegenover. Tegenover dat zwarte van ons vertoont hij dat heldere, dat heerlijke wat er in God is. “Maar God Die rijk is in barmhartigheid…” Het was al een wonder geweest als er had gestaan: “Maar God Die barmhartig is”. Maar nu staat er: “Maar God Die rijk is in barmhartigheid”. Dan wil dat woord “rijk zijn in” zoveel zeggen als: “Hij loopt als het ware over van barmhartigheid”. Hij is het Die ook in deze dag het niet kan zien dat u op uw eigen gekozen weg door gaat. Hij is het Die zo barmhartig is dat het Hem ter harte gaat als u Hem niet nodig hebt in uw leven en maar voort leeft naar de begeerlijkheden van uw vlees. Hij is het Die het vreselijk vindt dat u

zult moeten omkomen in Zijn oordeel. Daarom is het God Die rijk is in barmhartigheid, door Zijn grote liefde, waarmede Hij ons liefgehad heeft. Let wel, “ons”. De apostel beschrijft eerst die ruime, die grote barmhartig-heid Gods. En dan gaat hij die barmhartigheid Gods nader definiëren. Ofwel, hij gaat vertonen in wie nu die barmhartigheid Gods tot uitdrukking komt. God Die rijk is in barmhartigheid door Zijn grote liefde, waarmede Hij ons liefgehad heeft. En die “ons” zijn dezelfden als die “u” uit het eerste vers. En “u” heeft Hij mede levend gemaakt. U en ik, wij zullen nooit weten of God ook barmhartig is over ons. Pas dan als de Heere ons levend gemaakt heeft, door het geloof in de Heere Jezus Christus. U kunt u wel afvragen: “Zou ik wel uitverkoren zijn?” U kunt u wel afvragen: “Zou de Heere het met mij wel goed bedoelen, met mij het beste voor ogen hebben? Zou Hij mij wel genade willen bewijzen?” Dat kunt u zich uw leven lang afvragen, maar u zult nooit tot een antwoord komen, tenzij u in de weg van het allerheiligst en dierbaar geloof de Heere Jezus Christus zult mogen ontmoeten en in Hem uitgedrukt zien het hart van God de Vader. In Hem uitgedrukt zien de rijkdom van Zijn barmhartigheid en Zijn grote liefde, waarmede Hij ons liefgehad heeft.
En als er nu een mens zit die op de ervaring leeft. Als u zegt: “Ach, als ik eens een dag van bevinding mag hebben, dan ben ik welgesteld. Maar als het weer eens donker is, als de wolken weer voor de zon zijn gaan drijven, dan weet ik het ook allemaal niet meer. Dan twijfel ik ook aan alles”. Ja, zo zitten wij in elkaar. Maar de apostel Paulus legt de ware grond bloot. Waarmede Hij ons liefgehad heeft. En zo gaat de apostel Paulus uit de tijd vandaan naar de eeuwigheid terug. Liefgehad heeft. Dus daar is een eeuwige liefde. Daar is een eeuwige rijkdom van barmhartigheid. Daar is een eeuwig welbehagen Gods des Vaders over al diegenen die in de tijd worden toegebracht. Wat een wonder. Eer iets van u en mij begon te leven, was Hij het reeds die uit dat ganse menselijke geslacht, dat gevallen is, ja een volk heeft verkoren tot de zaligheid. En wat is die grote liefde nu? Die grote liefde is zo groot, dat Hij in de dagen dat u dood was, in de misdaden en in de zonden, Zijn toorn over u niet heeft uitgegoten, maar Zijn toorn heeft stil gehouden. Hoe kan dat? Wel, Hij heeft ons liefgehad, zegt de apostel, ook toen wij dood waren door de misdaden. Dus Zijn toorn over uw misdaden en zonden is groot. Maar Zijn liefde over u in Zijn eeuwige verkiezing en in Zijn eeuwig welbehagen, is nog groter. Hij zal de deugd van Zijn Goddelijke barmhartigheid daarin betonen, dat Hij ze draagt en verdraagt, totdat ze aan mogen komen op die plaats waar de rust geschonken wordt, waar het vette van Zijn huis wordt gesmaakt,

waar een volle beek van wellust elk in liefde dronken maakt. Ook toen wij dood waren. Ook in die dagen dat er in uw bestaan niets uit ging naar de Heere. Ook toen u volkomen op ging in de dingen van de wereld en van de tijd. Ook toen u wandelde naar de eeuw dezer wereld, naar de overste van de macht der lucht, van de geest die nu werkt in de kinderen van de ongehoorzaamheid. Ook toen u voor het oog een kind des duivels leek. Ook toen de duivel nog over u lachte en het bij zichzelf zei: “Dat is mijn prooi, die heb ik in mijn klauw”. Ook toen. Zijn grote liefde toen wij dood waren door de misdaden. Ook toen er van u nog niets aan het leven was. Ook toen u werd gevormd in de schoot van uw moeder, waar de Psalmist van zegt: “Ik ben het voorwerp van Uw toorn, reeds van het uur van mijn ontvangenis af”. Zijn grote liefde. En de apostel steekt zo ver af, dat hij zelfs zegt: “Daar in de stilte van de nooit begonnen eeuwigheid, heeft God in gunst aan uw naam gedacht”.
Nou, dan gaat het je zo zachtjesaan toch duizelen. Of niet? U en ik, wij kunnen al niet eens bevatten wat de eeuwigheid zal zijn als we er heden in zouden komen. We kunnen al helemaal niet bevatten dat God van eeuwigheid is, dat Hij zonder begin en zonder einde is. Hij is Degene Die er altijd was en altijd zijn zal. En in het hart van die eeuwige God is dat volk van God nu opgeborgen. Van eeuwigheid af tot in alle eeuwigheid toe. Ze zijn nog nooit uit het hart van de Vader geweest. Ze hoefden er dus ook nooit ingezet te worden. “Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde, en daarom heb Ik u getrokken met koorden van goedertierenheid en van trouw”. De eeuwige God voor een klein, tijdelijk, kortstondig mensenkind. Terwijl onze afkomst ons aanklaagt, is het deze heerlijke tussenkomst in de tijd, toen wij dood waren door de misdaden, heeft ons levend gemaakt met Christus. Uit genade zijt gij zalig geworden. Dus dat levend gemaakt zijn met Christus is identiek aan zalig zijn. Buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf.
Hij heeft ons mede opgewekt, mede levend gemaakt, met Christus. Wat betekent dat? Wat wil dat zeggen? De apostel Paulus noemt hier met nadruk Zijn ambtelijke Naam: Christus, de Gezalfde Gods des Vaders. Christus, Die in die stilte van de nooit begonnen eeuwigheid Zichzelf aangeboden heeft, om die prijs der ziel, dat rantsoen, aan God Zijn Vader te voldoen. Christus wordt hier genoemd, Die de weg gegaan is van lijden en sterven. Christus, Die gekropen heeft in Gethsémané’s hof als een worm en geen man. Die het bloedige zweet uitperste vanwege die vreselijke toorn van God over de zonde.
Wilt u weten hoe zwaar de Heere de zonde straft? Zie dan Zijn Zoon, kruipende in het stof. Maar zie ook de onderworpenheid van

die gezegende Heere Jezus Christus: “Niet Mijn wil, Uw wil geschiede”. En hoe Hij manmoedig de vijand tegemoet getreden is. Hoe Hij mee genomen is naar Gabbatha, het rechthuis. Zie Hem daar staan in de plaats van de mens. Terecht zei Pilatus: “Zie de Mens”. Zie hoe een spotvertoning wij geworden zijn. De kroon van de gemeenschap met God en het beelddrager van God zijn, zijn we verloren. En de doornenkroon op Zijn hoofd gezet. En het bloed liep langs Zijn gezicht af. Zie daar de spotmantel Hem omgehangen over Zijn opengereten rug. Zie daar de rietstaf als een spotvertoning in Zijn hand. Zie Hem daar staan. Wat een les dat Jezus stilzweeg! Niets meer inbrengen hoor, tegen God en tegen Zijn rechtvaardig oordeel over u. Niet doen hoor! En Jezus zweeg stil. Zie hoe Hij weggeleid werd, genageld aan het vloekhout. Vervloekt is een iegelijk die aan het hout hangt. Zie daar hoe Hij in plaats van de mens onder de volle uitgieting van de toorn van God hing. Hoe Hij Zich dood geliefd heeft uit liefde tot het recht van Zijn Vader en uit liefde tot al Zijn volk, tot al die verkorenen. Tot al diegenen waarover die barmhartigheid Gods zo groot geweest is. Ook toen zij dood waren door de misdaden. En de Heere Jezus bad van het vloekhout der schande af… Dat is vandaag nog zo hoor. Voor al die verkorenen die nog toegebracht worden. “Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat ze doen”. En is Hij het niet geweest Die het uitgezegd heeft: “Het is volbracht”. De apostel getuigt er zo heerlijk van: “Gestorven om onze zonden en opgewekt om onze rechtvaardigmaking”. Gestorven om de rekening tot de laatste penning toe te betalen, maar opgewekt om onze rechtvaardigmaking. Om ons, die dood waren door de misdaden en de zonden, op te wekken in Hem en met Hem, tot die nieuwe gemeenschap met God.

Ons mede levend gemaakt met Christus.

Wat is dat voor een leven dat Christus heeft? Dat is het eeuwig onvergankelijk leven. De Vader heeft het Hem gegeven. Hij zal in der eeuwigheid de dood niet meer zien. Zo is het voor die allen die de verschijning van de Heere Jezus Christus leren liefkrijgen. Dood, waar is uw prikkel; hel, waar is uw overwinning?

Opgewekt om onze rechtvaardigmaking. Om in een verzoende, vernieuwde gemeenschap met God te staan. Maar er ligt meer in: om een kind Gods genaamd te worden. Wat is een kind? Een kind is een erfgenaam. Wat zal dat kind erven? Alles wat de Vader heeft. En zijn Godgeheiligd zaad zal het gezegend aardrijk erven. En al degenen die Hem leren beminnen, die zullen met Hem erfgenaam zijn van de toekomst van Christus. Want de apostel zegt: “En heeft ons mede opgewekt, en ons mede gezet in de hemel, in Christus Jezus”. Weet u wat dat is? Dat is hetzelfde als dit: “Wij zijn in hope

zalig geworden". Dat is het alreeds en nog niet. Het is in het hart gedrukt. Het is in de ziel toegepast geworden, dat offerwerk van de Heere Jezus Christus. Maar het is hier nog "ten dele". Gods volk is hier niet thuis. Nee, ze zijn een vreemdeling op de aar-de. Ze zwerven hier maar wat rond tussen al die kinderen der ongehoorzaamheid. Daar kunnen ze helemaal niet meer in mee. Ze begrijpen ze niet meer, want ze zijn zo anders gaan denken, ze zijn zo anders geoefend, zo anders geleid geworden. En dit is de zaak in hun leven: "Doet het al ter ere Gods". En dan komen ze alles tekort. Dus er zijn van die ogenblikken dat ze wel verlangen, verlangen om ontbonden te zijn en met Christus te zijn. Dat is zeer verre het beste. Mag ik u nu dit eens vragen? Als nu die zaligheid u geschonken is, en als nu dat bloed der verzoening is toegepast aan uw ziel… Dat is een grote zaak! Maar is door de werking van Gods Heilige Geest u ook weleens iets van de erfenis getoond? De erfenis, wat bij de Heere gereed ligt. De Heere Jezus zegt in de bergrede niet voor niets: "Waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn". Wat is het wat u naar boven trekt? Nooit meer te hoeven zondigen! Nooit meer zelf er tussen te zitten. God alles en in allen. Hem eeuwig te mogen bedoelen. En heeft ons mede opgewekt en heeft ons mede gezet in de hemel, in Christus Jezus. Daar zometeen nog wat over. Maar dit wil ik in ieder geval vast gezegd hebben: mede gezet. Het Hoofd is Boven, het lichaam komt er ook. In Christus is de Kerk van Christus al in de hemel, zijn ze al Boven, en zullen ze slechts dat korte poosje hier op aarde nog uit moeten dienen, om dan die volle erfenis te mogen gaan ontvangen uit Zijn Goddelijke handen.
Maar kom, laten we eerst samen zingen uit Psalm 40 het 1e vers.

'k Heb lang den HEER' in mijnen druk verwacht,
En Hij heeft Zich tot mij geneigd;
Ik riep, door nood op nood bedreigd,
Hij gaf gehoor aan mijne jammerklacht.
Mij, in den kuil verzonken,
Mij heeft Hij hulp geschonken,
Gevoerd uit modd'rig slijk;
Mij op een rots gezet,
Waar ik, met vasten tred,
Die jammerkolk ontwijk.

Want uit genade zult gij zalig "worden"? Nee, want uit genade zijt gij zalig geworden. Dat is al zo ver, zegt de apostel Paulus. En dat alleen uit genade. Om dat woord "genade" te mogen spellen, wat dat is. Dat de Heere slechts redenen genomen heeft uit Zichzelf. En

weet u, dan staat dat niet meer centraal op de voorgrond: “Ik zou wel zalig willen worden. Ik zou wel naar de hemel willen”. Maar dan is dat het hoogste, dat de Heere aan Zijn eer komt. Dat Hij doen zal wat Hem behaagt. Je wil verslonden in Gods wil en volkomen in Zijn handen liggende.
Mag Hij met u doen wat Hij wil? Leert u zo in uw leven elke weg goed te keuren die Hij met u houdt? Ja, zodra je nog gouden bergen hebt, dan valt dat nog wel mee, dan gaat dat nog. Maar als de kaalslag er over gaat! Wat het tijdelijke betreft. Maar ook wat het geestelijk betreffen kan. Als je met Ruth weleens een keer staat te staren over de lege akker. Als je alleen nog maar wat stoppelen en zwarte grond ziet. Als er geen aren meer te lezen zijn. Keurt u alles goed? Ook als de Heere zegt: “Het eerste zal ik weg nemen om het tweede te stellen”. Keurt u dat goed dat de Heere zegt: “Ik doe het niet om u, maar Ik doe het om Mijns groten Naams wil”. Bent u zo al die aarde, die klei in de handen van de hemelse Pottenbakker? Dat Hij u kneedt, dat Hij u vormt naar Zijn wil. En weet u wat het is? Als de Heere u vormt naar Zijn wil, dan bereidt Hij u voor op de hemel. Dat zit er altijd bij. Hij maakt u klaar om bij Hem te zijn. Dat poosje hier op aarde is slechts voorbereiding. Dat is dat waar het naar toe moet nog niet. Wel is dit waar, dat de apostel zegt: “Want uit genade zijt gij zalig geworden”. Dat geldt ook heden u die de verschijning van de Heere Jezus Christus hebt leren liefkrijgen. Maar de apostel voegt er dit bij: “Want uit genade zijt gij zalig geworden, door het geloof”. Wanneer weet u het dat u zalig geworden bent? Als het geloof in de beoefening is. En het Woord van God zegt: “Zovelen er door de Geest Gods geleid worden, die zijn kinderen Gods”. Als in de weg van het ware zaligmakende geloof de Heilige Geest u in dat ge-heim inleidt: zalig geworden. Dat de Heilige Geest je leert om met heel je hebben en houden bij God te wezen en aan God te hangen, en in Hem rust te vinden. Want uit genade zijt gij zalig ge-worden, door het geloof. Als u nog nooit aan deze kant van het graf in de zaligheid bent geweest, dan is het de grote vraag of u wel het ware geloof hebt.
En dat niet u, het is Gods gave.
Zeg, als u nu in het tijdelijke leven iets groots te kort komt, en er is er één die het u aanbiedt, die zegt: “Ik kan u helpen”. Dan zul je zo’n mens je levenlang dankbaar wezen. Dan zeg je: “Hoe kan ik ooit de verschuldigde dank bewijzen? Ik kan nooit terug geven wat ik ont-vangen heb. Maar ik zal wel m’n best doen”. En zou u dan in het geestelijke zo laf en zo flauw en zo slap zijn? Zou u dan de wereld en de begeerlijkheden van het vlees weer toelaten in uw bestaan? Zou u dan rustig dag aan dag in de weg van de zonde kunnen wan-

delen? Bent u dan een mens die goedkoop zegt, terwijl u zondigt, al is het ergens in de stilte waar niemand bij is: “Ach, de Heere is toch genadig en Hij is toch rijk in barmhartigheid. Dat komt wel terecht. Ik vraag gewoon om vergeving”, ofzo. Het kenmerk van het leven der genade is dit, dat de levenswandeling voorzichtig wordt. Dat de levenswandeling ingericht wil zijn naar het Woord, naar de geboden van God. Waarom? Omdat u Hem, Die het allergrootste wat u te schenken viel, namelijk de zaligheid van uw ziel, dank wilt bewijzen. U kon die grote last van uw zonden niet oplossen. U kon de vrede tussen God en uw ziel niet maken. En God deed het. Uit genade zijt gij zalig geworden. Het is Gods gave. Hij heeft het u maar zo gegeven. Ja, ik zeg het toch zo simpel, dat je het begrijpt. “Hier heb je het”. Zo! Dat is geven. Er niets voor te hoeven doen. Niets voor te mogen doen. Dan het alleen maar door de werking van de Heilige Geest te omhelzen, te omarmen, aan je hart te drukken, en de Heere een lied van lof en dank te zingen. Het is Gods gave. En Hij Die het u gegeven heeft, wil gediend zijn, en die wil gevreesd zijn.
Wat kom je nog niet tegen na ontvangen genade. Het lijkt er nog op geen enkele manier op. Je komt nog zoveel te kort. Ze zeiden vroeger weleens: “Steeds minder zonden doen, maar in de beleving een steeds groter zondaar worden”. Ja, zo is het wel, een steeds groter zondaar worden. Je gaat hoe langer hoe meer walgen. Of niet? De Heere zegt Zelf in Zijn Woord: “Ik zal maken dat zij een walging van zichzelve zullen hebben”. Dat zal Hij maken. En dan aan de Heere en aan Zijn troon te zijn en te blijven. Zie of er bij mij een schadelijke weg is en leidt mij op de eeuwige weg.
Het is Gods gave. Niet uit de werken. Ook bij de voortduur. Nee, dat eigen pogen van ons, die goede voornemens, die ruimte beloften, dat makkelijk wegzeggen: “Ik zal dit en ik zal dat”. Niet doen! Want die belooft, die moet ook betalen. En het is beter niet te beloven, dan wel te beloven en het niet te doen. Niet uit de werken. Er is in u geen werk dat aangenaam voor God kan zijn. Zelfs de beste werken zijn met zonden bevlekt. Opdat niemand roeme. Dat u nooit zou zeggen, ook na ontvangen genade: “Ik heb het vandaag aardig gedaan. Ik mocht wat makkelijk bidden. Ik mocht de Schrift wat verstaan. Ik heb nog een christelijk leven geleefd”. Zoiets. Nee, nee, nee, opdat niemand roeme. Want de roem is alleen aan God. Die God waar de apostel tenslotte van zegt: “Want wij zijn Zijn maaksel”. Dat geldt voor u die onbekeerd bent. U bent Zijn maaksel. Hij heeft recht op u. Maar dat geldt wel in het bijzonder voor u die door genade aan de Heere verbonden geworden bent. U bent Zijn maaksel. Heel uw bestaan, heel uw zalig geworden zijn, het is Zijn maaksel. En Hij Die dat in uw leven gemaakt heeft, Hij Die u zo gevormd

heeft, Hij mag de dienst in uw leven uitmaken, Hij bepaalt alle dingen, als het wel ligt. Geschapen in Christus Jezus tot goede werken. Niet geschapen tot goede werken, maar geschapen in Christus Jezus tot goede werken. Want wie in Christus Jezus tot goede werken is geschapen, die kan van zichzelf geen goed meer zeggen. Maar dan zegt de Heere: “Om Jezus’ wil is die mens aangenaam in Mijn oog”. Om Jezus’ wil. In Christus Jezus tot goede werken. Dat is in het drukken van de voetstappen van Christus. Dat is in het achteraan komen, in het gebed: “Uw wil geschiede”. In het de Heere de ruimte geven. Hem God en Koning in uw leven laten zijn.
Welke God voorbereid heeft, opdat wij in dezelve zouden wandelen. Voorbereid! Dus die weg ligt klaar voor al de gezaligden. Die weg hebben ze allemaal te gaan en te verkiezen. “Leer mij, o Heere, de weg door U bepaald, dan zal ik die ten einde toe bewaren”.
Ik sprak gisteren nog een geoefend kind van God. Ze zegt: “Ik vraag elke dag aan de Heere: “Wilt U het mij leren, want ik ben zo dom”. “Geef mij verstand, met Goddelijk licht bestraald, dan zal mijn oog op Uwe wenken staren”. Dat is het leven wat de Heere van Zijn Kerk vraagt. Achter Hem aan. Hem volgen. En het meemaken in je leven dat Hij een God van nabij is en niet van verre.
Uit genade zijt gij zalig geworden, door het geloof, en dat niet uit u, het is Gods gave. Opdat er maar Eén, in tijd en eeuwigheid beide, de eer en de aanbidding zou ontvangen. Door U, door U alleen, om het eeuwige welbehagen.

AMEN.

Dankgebed.

Slotzang Psalm 84 : 6

Want God, de HEER', zo goed, zo mild,
Is t' allen tijd een zon en schild;
Hij zal genaad' en ere geven;
Hij zal hun 't goede niet in nood
Onthouden, zelfs niet in den dood,
Die in oprechtheid voor Hem leven.
Welzalig, HEER', die op U bouwt,
En zich geheel aan U vertrouwt.

Zegenbede.